وزیر خارجه ترکیه در تماس تلفنی با ظریف:

اردوغان برای حاکمیت ملی و تمامیت ارضی ایران احترام کامل قائل است

جلسه علنی مجلس بر سر اعلام مواضع درباره اظهارات رئیس جمهوری ترکیه به جنجال کشیده شد

خانه ملت

گروه سیاسی/ واکنش‌های گسترده چند روز گذشته به مواضع رئیس جمهوری ترکیه در باکو، بالاخره مقامات این کشور را دست به کار کرد تا با یک تماس تلفنی به محمدجواد ظریف اعلام کنند رئیس جمهوری ترکیه از حساسیت‌های پیرامون شعر قرائت شده خبر نداشته است.

شعری که در جشن پیروزی جنگ قره‌باغ در باکو در رابطه با رود ارس از سوی رجب طیب اردوغان خوانده شد، یکی از نمادهای جدایی‌طلبی پان‌ترکیست‌ها بود که سیلی از انتقادات را روانه ترکیه ساخت. اعتراضات تا آنجا بالا گرفت که وزیر امور خارجه کشورمان و همچنین بسیاری از چهره‌های سیاسی ایران به آن واکنش نشان دادند و حتی این کار به احضار سفیر این کشور در تهران به وزارت امور خارجه هم منجر شد. در نهایت شنبه شب، چاووش اوغلو وزیر امور خارجه ترکیه در تماس تلفنی با ظریف تأکید کرد که رئیس جمهوری این کشور به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی و سرزمینی ایران احترام کامل قائل است و نسبت به حساسیت‌های پیرامون شعر قرائت‌شده نیز مطلع نبود و آن را صرفاً در ارتباط لاچین و قره‌باغ می‌دانسته و به همین دلیل آن را در مراسم باکو خوانده است. وزیر امور خارجه کشورمان هم در این گفت‌وگوی تلفنی با تأکید بر اهمیت روابط دوستانه و حاکی از احترام دو کشور و نیز روابط صمیمانه میان رئیس جمهوری ترکیه و مقامات عالیه جمهوری اسلامی ایران، ابراز امیدواری کرد روابط دوجانبه در بستر اعتماد متقابل بیش از پیش گسترش یابد.

شنیده‌ها و اطلاعات خبرنگار «ایران» هم حکایت از آن دارد که رجب طیب اردوغان بعد از موج گسترده واکنش‌های ایرانی‌ها نسبت به مواضع خود شوکه شده است.

■ **حاشیه‌های جلسه دیروز مجلس**

اما واکنش‌های جالب‌تر به شعرخوانی اردوغان، در صحن علنی دیروز مجلس رقم خورد. نمایندگان که پس از پایان تعطیلی یک هفته‌ای خود به بهارستان برگشتند، هر یک به دنبال محکوم کردن اقدام اردوغان برآمدند. اما پس از اینکه محمود احمدی بیغش چهره پرحاشیه مجلس که بارها علیه دولت هم موضعگیری اشتباه کرده بود پشت تریبون رفت، اعتراضات نمایندگان به سمت این نماینده چرخید. او شعر «آراز آراز» اردوغان را نقد کرد اما با همین فرمان به سمت انتقاد به نمایندگان آذری رفت که چرا در برابر ترکیه منفعل عمل کردند.

به گزارش ایسنا، احمدی بیغش در نطق میان دستور دیروز خود، با انتقاد شدید از اظهارات اخیر اردوغان و طرح این سؤال که «کجاست غیرت شیخ محمد خیابانی و شهامت شهیدان و ستارخان و باقرخان و باکری‌ها؟» گفت: آقای رئیس مجلس و برخی نمایندگانی که صرفاً شب و روز با یک گروهان جمعیت ذوق زده به فکر انتخابات ۱۴۰۰ و پاستورنشینی هستید، می‌دانید که اردوغان در هفته گذشته شعری از موسیقی آراز آراز سر داد که برای عده‌ای فرصت‌طلب رمز تجزیه ایران است؟ آیا شخصی وجود ندارد که پاسخ گستاخی‌های اردوغان را بدهد؟ شما نمایندگان مردم ایران در برابر حفاظت از مرزها مسئول هستید، رگ غیرت این همه نماینده مدعی آذری کجاست؟ او که نماینده شازند و عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی است، اضافه کرد: مدعیان پرمدعای لیست انقلابی تهران که بر مشروعیت‌بخشی طالبان سینه چاک می‌کنند و نمک بر زخم مردم زجردیده افغانستان می‌پاشند، چرا پاسخ این گستاخ عثمانی را نمی‌دهند؟ پس از این اظهارات، امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی که در غیاب قالیباف ریاست جلسه را برعهده داشت، گفت: در زمان دفاع از منافع ملی نباید سخنان ما سبب اختلاف افکنی داخلی شود. برادران و خواهران آذربایجانی نخستین گروهی بودند که در این باره موضع گرفتند و در رسانه‌ها نیز بازتاب داشت.

نایب رئیس مجلس با تأکید بر اینکه نمایندگان باید در نطق‌های خود انصاف را رعایت کنند، گفت: نطق‌هایی که در مجلس ایراد می‌شود، نظر شخصی نمایندگان بوده و موضع مجلس و نظام نیست و از نمایندگان می‌خواهم برای دفاع از حقی، حقوق دیگران و شرع را زیر پا نگذاشته و امیدواریم شاهد تکرار چنین اظهارنظرهایی نباشیم.

با پایان یافتن صحبت‌های قاضی‌زاده هاشمی، نمایندگان آذری زبان مقابل هیأت رئیسه تجمع کردند و خواستند تا پاسخ نماینده شازند را بدهند که قاضی‌زاده هم از آنها خواست تا پایان نطق‌ها صبر کنند. در این لحظه یکی از نمایندگان آذری تهدید کرد اگر اجازه پاسخ داده نشود، صحن را ترک می‌کنند.

■ **درخواست تجدیدنظر برای حضور بیغش در کمیسیون امنیت ملی**

این تنها واکنش به احمدی بیغش نبود. از این ساعت به بعد نمایندگان نه تنها مجبور بودند علیه اردوغان موضعگیری کنند، بلکه باید پاسخ نماینده شازند را هم می‌دادند. محمدحسین فرهنگی، سخنگوی هیأت رئیسه مجلس هم در واکنش به احمدی بیغش گفت: اولین کسانی که علیه این اتفاق موضع گرفتند، نمایندگان آذربایجانی مجلس بودند. ایران و ترکیه همسایه مسلمان مقتدر منطقه هستند و با درک همه اشتباهات همگان را به اظهارنظرهایمان دقت بیشتری کنیم تا منافع ملی به خطر نیفتد.

■ **بیانیه نمایندگان در محکومیت شعرخوانی اردوغان**

۲۲۵ نماینده در پایان جلسه علنی دیروز در بیانیه‌ای اقدام رئیس جمهوری ترکیه را محکوم کردند. در این پیام که از سوی محمد دهنوی عضو هیأت رئیسه مجلس خوانده شد، آمده است: «ما نمایندگان مجلس شورای اسلامی از استان‌های شمال غرب و سایر استان‌ها، ضمن محکومیت ادبیات تفرقه پراکنانه فوق و تأکید بر تمامیت ارضی، آبی و آسمان پاک کشور بزرگ ایران و آرمان‌های انقلاب اسلامی و رهنمودهای ولی امر مسلمین حضرت آیت‌الله امام خامنه‌ای (مدظله العالی) و اصول قانون اساسی از جمله اصل ۱۱ به حکم آیه «إِنَّ هـٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ» همه مسلمانان یک امت هستند و دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست کلی خود را بر پایه ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی قرار دهد و کوشش پیگیر به عمل آورد تا وحدت سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام تحقق بخشد و همراه با مردم عزیزمان، نمایندگان همه استان‌های کشور این نوای دلنشین را یادآور می‌شویم. همه با یک نام و نشان، به تفاوت هر رنگ و زبان، همه شاد و خوش و نغمه زنان، به صلابت ایران کهن، ز صلابت ایران جوان؛ و بار دیگر ضمن تأکید بر یکپارچگی ملت با فرهنگ و ریشه‌دار ایران اسلامی و همنوا با ده‌ها هزار شهید و جانباز مدافع این مرز و بوم از خطه سرسبز و شهیدپرور آذربایجان فریاد سر می‌دهیم: آذربایجان، از حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، انقلاب و ایران جدا نمی‌شود.»

میرتاج‌الدینی نماینده تبریز هم گفت: ما همدلی و وحدت خود را حفظ می‌کنیم و باید بدانیم هر نوع حمله به دوستان یا مجلس شورای اسلامی به نفع مردم و کشور نیست. شما که پشت تریبون قرار می‌گیرید و به همه مجلس و همه نمایندگان آذربایجان حمله می‌کنید، چه سودی می‌کنید و به دنبال چه هستید؟ این تندی‌ها هیچ وقت جواب نداده است و خروج از جاده انصاف و عدالت است. درست نیست کسی به جای اینکه حرف خودش و حوزه انتخابیه‌اش را بگوید بدون توجه به مصالح و منافع کشور مطلبی بگوید.

روح‌الله متفکر آزاد، نماینده دیگر تبریز و عضو هیأت رئیسه مجلس هم در تذکری شفاهی در مورد نحوه واکنش آذربایجانی‌ها به مواضع اخیر رئیس جمهوری ترکیه، گفت: سیاست خارجی جمهوری اسلامی بر مبنای عزت، حکمت و مصلحت طراحی می‌شود و ما باید در وحدت دعوت می‌کنم.

کارشناس هسته‌ای امریکا در گفت‌وگو با ایرنا:

بایدن با فرمان اجرایی می‌تواند تحریم‌های ایران را لغو کند

دیپلماسی

استاد دانشگاه ام‌آی‌تی و کارشناس برجسته هسته‌ای امریکا گفت : «با توجه به مواضع رئیس جمهوری منتخب امریکا، وی در مرحله نخست به دنبال بازگشت فوری به برجام و اجرای آن است و سپس وارد گفت‌وگو با تهران خواهد شد.» جیم والش در گفت‌وگوی اختصاصی با ایرنا درباره چشم‌انداز برنامه دولت بایدن در قبال توافق هسته‌ای ایران افزود: اگر ۲ ماه پیش از من می‌پرسیدید، می‌گفتم شاید بحثی در میان تیم بایدن باشد که آیا باید فوری به توافق کنونی برجام بازگشت یا اینکه نخست وارد گفت‌وگو شد. وی ادامه داد: اما اکنون من باور دارم که بر اساس سخنان رئیس جمهوری و اظهارات اطرافیان وی، به نظر می‌رسد که رئیس جمهوری منتخب به دنبال بحث دوم نخواهد رفت که راهی اشتباه است. استاد و کارشناس مؤسسه برنامه مطالعات امنیت فناوری در دانشگاه ام‌آی‌تی ماساچوست اضافه کرد: بایدن به سوی گزینه نخست خواهد رفت که بازگشت به برجام و اجرای آن خواهد بود؛ به نظر من سخنان وی نشان می‌دهد که این کار را خواهد کرد. والش با بیان اینکه کاهش تحریم و اقدام‌های دیگری که بایدن می‌تواند انجام دهد، اثرهای مثبتی خواهد داشت، گفت: فکر می‌کنم بایدن می‌تواند تحریم‌های نفتی، بانکی و همین‌طور تحریم‌هایی را که بر مسائل انسانی و امور سیاسی تأثیر داشته است بردارد و حتی فراتر از آن هم برود. اینها تحریم‌هایی است که اگر برداشته شوند، تأثیر فوری خواهند داشت و مثلاً درمورد نفت، مشتریان ایران به سرعت باز خواهند گشت. وی افزود: تقریباً همه اقدام‌هایی که ترامپ انجام داده، با روش فرمان اجرایی بوده است. به این معنی که وی یک تکه کاغذ را برای وضع آن تحریم‌ها، امضا می‌کرده است. بایدن هم‌اکنون همان اختیارات اجرایی را دارا است و می‌تواند از آن برای بازگشت به برجام و برداشتن تحریم‌ها استفاده کند. نویسنده کتاب «برنامه هسته‌ای ایران: دلایل، پیامدها و گزینه‌ها» یادآور شد: حتی اگر به فرض هم بگوییم کنگره تحریم‌هایی وضع کند، این استثنا در آن وجود خواهد داشت که رئیس جمهوری بنا به تشخیص اش، آنها را تعلیق کند. ایرنا در ادامه ، نظر این کارشناس امریکایی را درباره مواضع اخیر وزیر خارجه آلمان که گفته است به توافقی ورای برجام نیاز است، جویا شد. والش این موضعگیری را چندان قابل اهمیت ندانست و گفت: در میان اروپایی‌ها صداهای مختلفی شنیده و حتی در داخل این کشورها، نظرهای مختلفی مطرح می‌شود. به‌طور کلی فکر نمی‌کنم خیلی جدی باید به این موضعگیری توجه کرد. وی افزود: در تصویر کلی، وضعیت این‌گونه است که اروپایی‌ها، چین، روسیه و ایران در برجام ماندند و تلاش کردند که آن را زنده نگه دارند، بایدن هم پیام روشنی فرستاده که می‌خواهد به برجام وارد شود. استاد مؤسسه برنامه مطالعات امنیت فناوری در دانشگاه ام آی تی ادامه داد: در لایه‌ای دیگر، اگر بحث توافق مجددی مطرح باشد، چون همه طرف‌ها در توافق برجام ایرادهایی می‌بینند، ایران و امریکا می‌توانند بر اساس امتیازات بیشتر متقابل، وارد مذاکره شوند اما این کاری بسیار پیچیده از لحاظ سیاسی خواهد بود. والش اضافه کرد: فعلاً اولویت حفظ برجام و کاهش فوری تحریم‌هاست. این ایده بدی است اگر دولت بایدن بخواهد که اول مذاکره کند و بعد وارد برجام شود،زیرا که هرگونه تغییری در برجام، قانونی را در امریکا فعال خواهد کرد که پای کنگره را به میان می کشد و این مسأله را بسیار پیچیده خواهد کرد.

صلح، امنیت و توسعه محور همکاری‌های راهبردی ایران و افغانستان

عراقچی: سند راهبردی همکاری‌های تهران - کابل بزودی نهایی می‌شود

گروه سیاسی/ سند راهبردی ایران و افغانستان در یک‌قدمی نهایی شدن قرار گرفته است. این سند برنامه همکاری‌های مشترک و بلندمدت تهران و کابل در موضوعات پنج‌گانه از جمله همکاری در حوزه‌های سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و محیط‌زیستی و همچنین سامان دادن به مسائل مربوط به اتباع دو کشور است که نخستین دور از مذاکرات مربوط به آن از خرداد ۱۳۹۶ آغاز شد و حالا با گذشت بیش از سه سال نهایی شدن آن با پایان یافتن مذاکرات کمیته تعیین شده برای تدوین همکاری‌های امنیتی گره خورده است.

ایران و افغانستان به عنوان دو همسایه با یکی از بیشترین اشتراکات فرهنگی و تاریخی برای دست یافتن به یک رابطه هم‌افزایانه مبتنی بر حل مسائل و حرکت به سمت توسعه همواره با دست‌اندازهایی مواجه بوده‌اند. فقدان صلح و ثبات در همسایه شرقی ایران طی دهه‌های گذشته یکی از این موانع بوده که در سال‌های اخیر به هر ترتیب روند مثبت و رو به بهبودی را طی کرده است.

دو کشور در حوزه‌های مختلف از جمله مسائل محیط زیستی، سامان دادن به وضعیت زندگی اتباع مهاجر افغانستان در ایران و مبارزه با مواد مخدر مسائل مشترکی دارند و در عین حال در تکاپو برای پیشبرد برنامه‌های رو به جلویی همچون ایجاد یک کریدور ترانزیتی شمال - جنوب هستند که کشورهای دیگری همچون هند و ترکمنستان را نیز دربر می‌گیرد و با ایجاد زیرساخت‌های حمل و نقل همچون خط‌آهن هرات - خواف امکان توسعه در دیگر حوزه‌های صنعت و معدن‌شان را فراهم می‌سازد.

براساس همین دیدگاه‌های مشترک سند راهبردی ایران و افغانستان یکی از اصلی‌ترین موضوعات مورد گفت‌وگو در دیدارهای عباس عراقچی معاون سیاسی وزیر خارجه کشورمان در سفر اخیرش به کابل بود.

او که در سال‌های اخیر مسئولیت پیگیری مذاکرات دیپلماتیک برای پی‌ریزی این سند راهبردی را برعهده داشته، روز گذشته در تشریح محتوای رایزنی‌های اخیر خود در گفت‌وگو با خبرگزاری ایران‌پرس در کابل، اعلام کرد که ۴ بخش از سند راهبردی ایران و افغانستان نهایی شده و بخش امنیتی این سند نیز بزودی نهایی می‌شود. عراقچی در عین حال ابراز امیدواری کرد که این دور از مذاکرات دور پایانی مذاکرات پیرامون سند جامع همکاری باشد زیرا پیشرفت‌های خوبی درباره این سند حاصل شده است.

او با بیان اینکه پس از نهایی شدن سند توسط رئیسان جمهوری دو کشور امضا خواهد شد و چشم‌انداز درازمدت روابط دو کشور را مشخص می‌کند، افزود: این سند اصولی را که بر روابط بین دو کشور باید حاکم باشد، تعیین می‌کند و چراغ راه روابط کابل و تهران در طول سال‌های آینده خواهد بود.

به گزارش ایسنا، عراقچی درباره اهمیت رایزنی‌های فشرده‌اش در کابل با مقامات عالی‌رتبه افغانستان به منافع و نگرانی مشترک ایران و این کشور همسایه شرقی اشاره کرد و گفت: «افغانستان درگیر مشکلات متعدد بوده است و همواره مردم و دولت ایران در کنار مردم و دولت افغانستان هستند. این همراهی نشان می‌دهد صلح و ثبات در افغانستان، صلح و ثبات در ایران بوده و رفاه و پیشرفت مردم افغانستان ارتباط مستقیم با پیشرفت مردم ایران دارد و این یک واقعیت راهبردی است.»

■ **راه آهن خواف - هرات موجب شکوفایی اقتصادی دو کشور**

عراقچی در ادامه توضیحات خود درباره راه‌آهن خواف - هرات که پنجشنبه هفته گذشته با حضور حسن روحانی و اشرف غنی رؤسای جمهوری ایران و افغانستان افتتاح

شد، این راه‌آهن را به عنوان یکی از زیرساخت‌های لازم برای توسعه همکاری‌های اقتصادی دو کشور و از جمله زمینه‌سازهای رشد و توسعه همکاری راهبردی دو کشور دانست و گفت: راه‌آهن خواف - هرات اولین خط آهنی است که دو کشور را به هم وصل کرده و بدون تردید باعث شکوفایی اقتصادی دو طرف مرز خواهد شد و روند تسهیل و تسریع انتقال کالای بازرگانی و مسافر را در پی خواهد داشت.

او با بیان اینکه با استفاده از این خط‌آهن قیمت کالاها کاهش خواهد یافت و برعکس صادرات دو کشور گسترش می‌یابد، افزود: حتماً این خط برکات زیادی برای دو ملت خواهد داشت که ما باید تلاش و سرمایه‌گذاری بیشتری برای توسعه زیرساخت‌ها داشته باشیم و کمک کنیم به ارتباطات مطلوبی که بین دو کشور وجود دارد برسیم و همچنین آن را بیشتر گسترش دهیم.

عراقچی در ادامه با تأکید به علاقه ایران برای همکاری بیشتر و توسعه این خط‌آهن به مقاصد دیگری در مرزهای شمال و جنوب افغانستان که نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتر است، گفت: ایران برای تأمین سرمایه به دلیل تحریم‌ها در سال‌های اخیر با مشکلاتی مواجه شده است و راه‌آهن خواف - هرات را علی‌رغم تحریم‌ها ساخت و این نشان می‌دهد که این تحریم‌ها به‌طور واقع تحریم‌هایی شکست خورده است. معاون سیاسی وزارت امور خارجه ابراز امیدواری کرد که دو کشور در آینده بتوانند قابلیت‌های خود را به‌کار گرفته و این خط‌آهن را امتداد دهند تا به مسیرهای دیگری در داخل افغانستان برسد و به سوی آسیای میانه هم برود.

■ **در مذاکرات صلح افغانستان به حسن نیت امریکا مشکوکیم**

مذاکرات صلح افغانستان بخش دیگری از موضوعاتی بود که در رایزنی‌های عراقچی و مقامات کابل مورد بررسی قرار گرفت. به گزارش ایرنا، معاون سیاسی وزارت امور خارجه کشورمان درباره مذاکراتی که در دوحه قطر با حضور امریکا و نمایندگانی از دولت افغانستان و گروه طالبان پیگیری می‌شود و تاکنون به نتیجه مشخصی نرسیده است، یادآور شد: اقداماتی که امریکایی‌ها تاکنون در جهان انجام داده‌اند، مملو از اشتباهات متعدد بوده و سوءنیت‌های زیادی در آن وجود داشته و سیاست‌های خاصی پشت پرده آنها بوده است.

او در عین حال با بیان اینکه باید از کمک هر کشوری که بتواند در روند صلح افغانستان کمک کند استقبال کرد، تأکید کرد: اما در حسن نیت امریکا تردید وجود دارد و لازم است که دوستان ما در افغانستان نسبت به این سیاست‌های پشت‌پرده امریکا دقت داشته باشند و مراقبت لازم را به عمل بیاورند. ما به‌عنوان ایران فقط می‌توانیم توصیه کنیم که این روند در مسیر درستی حرکت کند و به جزئیات آن دخالت نکنیم.

عراقچی با بیان اینکه طالبان یک واقعیت در صحنه سیاست افغانستان است، افزود: باید راه‌حلی پیدا شود که طرف‌های افغان به همراه گروه طالبان بتوانند با همدیگر صحبت کنند و به یک تصمیمی برسند که نتیجه دستاورد همه طرف‌ها باشد و همه طرف‌ها احساس برد-برد کنند و نتیجه آن هم صلح باشد.

یادداشت

نگاه جناحی به یک توافق ملی

محمدجواد حق‌شناس
فعال سیاسی اصلاح‌طلب و عضو شورای شهر تهران

طی روزهایی که گذشت تصویب یک قانون در مجلس شورای اسلامی از جمله موضوعاتی بود که با نقدهای کارشناسی متعددی مواجه شد. موضوع اصلی این قانون برخلاف نام آن که «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها» است حول موضوع برجام و فراهم نمودن شرایط خروج از آن در صورت عدم تحقق خواست قانونگذاران ظرف ضرب الاجل دو ماهه پیش‌بینی شده قرار دارد. از این حیث باور دارم که یادآوری چند نکته چه برای نمایندگان مجلس و چه برای خوانندگان این نوشته ضروری است و مبتنی بر آن می‌توان نتایج متفاوتی گرفت.

نخستین نکته این است که بدانیم بی‌تردید برجام یکی از مهم‌ترین سندهای سیاسی، حقوقی و راهبردی است که در تاریخ معاصر ما میان ایران و کشورهای بیگانه منعقد شده است. شاید بتوان آن را از حیث اهمیت تنها با توافق ۱۹۷۵ الجزایر، پذیرش قطعنامه ۹۵۸ و مذاکرات دولت ملی دکتر مصدق برای ملی شدن صنعت نفت مقایسه کرد. انعقاد این قرارداد از جهت حجم نفر- ساعت مذاکرات انجام شده، وزن قدرت‌های بین‌المللی که به پای میزمذاکره آمدند و تأثیرات و گشایش‌هایی که بلافاصله پس‌از تصویب چه در عرصه بین‌المللی و چه در عرصه داخلی برای جمهوری اسلامی ایران داشت، موضوعی نیست که بتوان براحتی از آن گذشت. فراموش نمی‌کنیم که بعد از برجام شاهد موج بزرگی از سفر مقامات اقتصادی و سیاسی جهان به تهران بودیم و بخش عمده‌ای از سرمایه‌گذاران و قدرت‌های بزرگ اقتصادی برای عقد قرارداد و سرمایه‌گذاری به ایران آمدند. حال آنکه می‌بینیم این روزها برخی براحتی با آن برخورد سلبی می‌کنند و اثرات مطلوب آن را به‌دلیل سرنوشتی که در دولت ترامپ بر آن رفت، انکار می‌کنند. عده‌ای که به باورم از دو دسته نمی‌توانند خارج باشند یا فاصله جدی با نگاه کارشناسی دارند یا دچار عناد و کینه توزی هستند.

این گفته به معنی انکار خلأهای حقوقی که در برجام وجود داشت و شرایط را برای رویدادهایی همچون خروج امریکا از آن و تحریم دوباره ایران فراهم کرد، نیست. همان‌طور که نمی‌توان براحتی از کنار اقداماتی گذشت که در داخل کشور انجام شد و نگذاشت در زمان خود ایران از پنجره گشوده شده توسط برجام استفاده بیشتری ببرد. منتقدین امروز نه تنها به نحو غیرمنصفانه‌ای از همه محاسن و قوت‌های آن مذاکرات و نتیجه‌اش می‌گذرند بلکه به این نکته توجه نمی‌کنند که آنچه امروز هدف حملات‌شان قراردارد و برای از میان برداشتن اش روزشماری می‌کنند تنها محصول و برآمده از دولت روحانی نیست. اگرچه توانمندی دیپلماسی و جهت‌گیری دولت در آن تأثیر بسزایی داشت؛ اما اینکه مسئولیت هر یک از نتایج چه توفیقات و چه ناکامی‌ها را به تنهایی برعهده دولت بگذاریم نهایت بی‌انصافی و سیاست یک بام و دو هوا است. در موضوع برجام هم دولت و هم مجلس و هم نهادهای حاکمیتی مانند شورای عالی امنیت ملی که پشتیبانی کارشناسی مذاکرات را برعهده داشت و از منتخبان رهبر معظم انقلاب تشکیل شده است، دخیل بودند. برجام در مجلسی اصولگرا تصویب شد. مجلسی که ریاست آن را یکی از چهره‌های شاخص اصولگرا بر عهده داشت و او کسی بود که از قضا در دوره‌ای به‌عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی مسئولیت پرونده هسته‌ای را برعهده داشت و فردی غیرمطلع نبود. یادمان نمی‌رود که وقتی برجام منعقد شد چهره‌هایی مثل آقایان ولایتی و قالیباف و برخی چهره‌های شاخص اصولگرایی همه ازآن به‌عنوان دستاورد نظام یاد کردند. حالا چه شده است که همه این مسائل به دست فراموشی سپرده می‌شود. فراموش نکنیم که در ناکامی برجام اگر چه تصمیم ترامپ به خروج امریکا و تبعات آن تصمیم تأثیر اساسی را داشت اما نکات دیگری در میان بود. بخش‌های ناراضی از تصویب برجام در ایران بلافاصله پس‌از تصویب نهایت تلاش خود را کردند که در پایبندی به روح این توافق خلل ایجاد کنند. تلاش برای مانع ایجاد کردن بر سر سرمایه‌گذاری شرکت‌های امریکایی در ایران و این توقع که یکی از طرف‌های هفتگانه توافق از مواهب آن بی‌نصیب باشد در کاهش توفیقات برجام و موانعی که بر سر راه آن ایجاد شد بی‌تأثیر نبود. متأسفانه ما نتوانستیم به این توافق نگاهی ملی داشته باشیم. حالا در شرایطی داریم از تصویب قانونی به‌عنوان مقدمه خروج از برجام سخن می‌گوییم که مردم امریکا به رغم همه پیش‌بینی‌ها رفتار کرده‌اند و پایان دولت ترامپ را رقم زدند. پایان دولتی که نه تنها به برجام بلکه به تعداد زیادی از تعهدات بین‌المللی امریکا پشت پا زده بود. اما هیچ یک از جریان‌های تندرو در جهان از این اتفاق خوشحال نیستند و به همین دلیل هر یک به نحوی به این اتفاق واکنش نشان داده‌اند و برای جلوگیری از وقوع تبعات مثبت آن اقدامی کرده‌اند؛ همچون اقدام سبعانه اسرائیل و ترور شهید فخری‌زاده به‌عنوان یکی از چهره‌های مؤثر در حوزه‌های هسته‌ای و دفاعی ایران. تلاش مذبوحانه‌ای برای اینکه منطقه خاورمیانه همچنان ناپایدار بماند و به سمت ثبات و آرامش حرکت نکند. در چنین شرایطی آنچه از نهادهای تأثیرگذار و تصمیم ساز توقع می‌رود این است که رویکرد راهبردی مبتنی بر منافع ملی داشته باشند و با هوشمندی و متانت برای هدف یگانه تأمین منافع ملی ایران تلاش کنند. تا کشور از وضع اسفناکی که گرفتارش شده با آرامش و کمترین هزینه خارج شود. امیدواریم با تلاش عقلای قوم بتوانیم این مسائل را در ماه‌های آینده بخوبی پشت سر بگذاریم.

دیگه چه خبر

دادگاه جرایم سیاسی نعمت احمدی را مجرم شناخت

خبر اول اینکه، سخنگوی هیأت منصفه جرایم سیاسی و مطبوعاتی از محکومیت نعمت احمدی، وکیل دادگستری خبر داد. به گزارش ایلنا، احمد مؤمنی راد، اظهار کرد: در جلسه یکشنبه ۲۷ مهر پس از تفهیم اتهام، نعمت احمدی به عنوان متهم جرم سیاسی با اتهام نشر اکاذیب دفاعیات خود را شرح داد و با اتمام دفاعیات متهم، هیأت منصفه تشکیل جلسه داد و سپس به اتفاق آرا، آقای نعمت احمدی نسب را مجرم و همچنین با اکثریت آرا در عین حال مستحق تخفیف دانست. بر اساس این گزارش، دیروز رأی شعبه ۹ دادگاه کیفری یک استان تهران ابلاغ و نعمت احمدی به اتهام نشر اکاذیب به شش ماه حبس محکوم شده که البته این محکومیت به پرداخت پنج میلیون تومان جزای نقدی بدل از حبس تبدیل شده است.

خودکشی کارگر نیشکر هفت‌تپه صحت ندارد

خبر دیگر اینکه، دادستان شوش درخصوص انتشار مطلبی در فضای مجازی مبنی بر خودکشی یکی از کارگران شرکت نیشکر هفت‌تپه به نام «رضا آل‌کثیر» در پی اخراج از کار، گفت: خودکشی کارگر نیشکر هفت‌تپه صحت ندارد. فردی که اقدام به خودکشی کرده، هیچ‌گونه رابطه استخدامی با شرکت نیشکر هفت‌تپه نداشته است. مصطفی نظری در گفت‌وگو با ایسنا، افزود: این فرد کارگر شرکت نیشکر هفت‌تپه نبوده و هیچ گونه قراردادی با شرکت نداشته است و به دلیل اختلافات خانوادگی، در منزل اقدام به خودکشی کرده است.

توضیح نماینده تهران درباره طالبان

دست آخر اینکه، توئیت چند روز پیش احمد نادری درباره طالبان که این گروه را یک جنبش اصیل اجتماعی خوانده بود، روز گذشته با طعنه تند احمدی بیغش نماینده شازند روبه‌رو شد. به گزارش ایسنا، احمد نادری اما در تذکری توضیح داد و گفت: «این یک بحث اجتماعی از منظر یک استاد علوم اجتماعی در مورد جنبش‌های اجتماعی بود. من به موضعگیری‌هایی که در بیرون شد، کاری ندارم البته طالبان در دهه ۷۰ و ۸۰ جنایاتی در حق مردم افغانستان داشته که کسی آن را انکار نمی‌کند و همه باید آن را محکوم کنیم ولی بحث من هم از منظر امنیت ملی و هم از منظر یک مدرس علوم اجتماعی بود.»